



MKPS

IZVOZ U SVIJETU TRENJA

KAKO PRODAVATI KADA TRŽIŠTA VIŠE NISU NEUTRALNA?

DOMAGOJ JURIČIĆ

STARA JEDNADŽBA IZVOZA JE MRTVA!

STARI IZVOZ:

PROIZVOD X CIJENA X KVALITETA X ROK

NOVI IZVOZ:

PROIZVOD X PRISTUP X OTPORNOST X PODACI X FINANCIJSKA SIGURNOST



1 POVRATAK DRŽAVE U EKONOMIJU: POLITIČKA SELEKCIJA UMJESTO TRŽIŠTA

SVI VELIKI BLOKOVI DANAS SUBVENCIONIRAJU KLJUČNE INDUSTRIJE: ČIPOVE, BATERIJE, OBRANU, POLJOPRIVREDU...

SAD SUBVENCIONIRA ČIPOVE, EU POTIČE ZELENU I OBRAMBENU INDUSTRIJU, KINA SUSTAVNO SUBVENCIONIRA STRATEŠKE INDUSTRIJE.

AKO NISTE “STRATEŠKI PARTNER” DRŽAVE, NEĆETE BITI NI DOBAVLJAČ, NI PROIZVOĐAČ, NI IZVOZNI LIDER. AKO NISTE U STRATEŠKOJ ZONI INTERESA, NISTE KONKURENTNI.

VIŠE NE GOVORIMO O KAPITALIZMU SLOBODNOG NATJECANJA, NEGO O NATJECANJU DRŽAVNIH STRATEGIJA.

TO NIJE TRŽIŠTE. TO JE NOVI OBLIK DRŽAVNOG KAPITALIZMA. U STRATEŠKIM SEKTORIMA VAŠE POSLOVANJE NE OVISI SAMO O CIJENI, NEGO I O KARTI MOĆI.

2

FRAGMENTACIJA GLOBALIZACIJE



**GLOBALNA TRGOVINA JE FRAGMENTIRANA PO POLITIČKIM LINIJAMA
ILI PO KIŠOBRANIMA UTJECAJA.**

**GLOBALIZACIJA KAKVU SMO POZNAVALI BILA JE HORIZONTALNA:
POVEZIVALA JE SVIJET PREKO TROŠKOVA, VREMENA I EFIKASNOSTI.
NOVA GLOBALIZACIJA JE VERTIKALNIJA, SELEKTIVNIJA I ZATVORENIJA.**

**LANCI VRIJEDNOSTI VIŠE NE PRATE LOGIKU TRŽIŠTA, NEGO LOGIKU
LOJALNOSTI. ZAKLJUČAVAJU SE UNUTAR SAVEZNIŠTAVA, BLOKOVA,
GEOPOLITIČKIH ORBITA.**



**SIGURNOST
NADJAČAVA
EFIKASNOST**

3

NE NAPUŠTAMO **LEAN**.
NAPUŠTAMO ILUZIJU DA JE NAJEFTINIJI LANAC UVIJEK NAJBOLJI.

ZABORAVITE **JUST-IN-TIME**.

UŠLI SMO U ERU **JUST-IN-CASE**, U KOJOJ JE SKLADIŠTE PONOVO VRLINA, A VIŠAK NIJE POGREŠKA NEGO OSIGURANJE. VIŠE SE NE PITA SAMO KOLIKO KOŠTA. PITA SE KOLIKO BOLI KADA NESTANE.

ZALIHE, PARALELNI DOBAVLJAČI, DOMAĆI KAPACITETI, REZERVNI PLANOVI... DA, SVE JE TO **SKUPLJE ALI SIGURNIJE**.

SIGURNOST U SVIJETU KOJI PUCA PO ŠAVOVIMA, POSTAJE NOVA VALUTA.

A US one-dollar bill is shown at an angle, with a large white number 4 overlaid on it. The bill features the portrait of George Washington and the text "THE UNITED STATES OF AMERICA" and "ONE DOLLAR". The serial number "B 42873604 F" is visible. The background is dark and textured, with a large, faint number 4 visible in the upper right corner.

4

FINANCIJSKA ARHITEKTURA POD UPITNIKOM



DOLAR JOŠ UVIJEK DOMINIRA, ALI VIŠE NIJE SAM. RASTE SVIJET LOKALNIH VALUTA, DIGITALNOG JUANA, BILATERALNIH OBRAČUNA I ALTERNATIVNIH SUSTAVA PLAĆANJA. TO JE STRATEŠKA EROZIJA.

DE-DOLARIZACIJA SE NEĆE DOGODITI JEDNIM UDARCEM, NEGO TISUĆAMA MALIH ZAOKLAŽENJA. SVAKI NOVI SPORAZUM KOJI ISKLJUČUJE DOLAR, SVAKA NOVA VALUTA U PREKOGRANIČNIM TRANSAKCIJAMA JE JOŠ JEDNA PUKOTINA U TEMELJIMA KOJE SMO UZIMALI ZDRAVO ZA GOTOVO.

PLANIRAJUĆI IZVOZ, INVESTICIJE I ZADUŽENJA, ZNAJTE KAKO KARTA VIŠE NIJE CRNO-BIJELA. ONI KOJI TO ZANEMARE, MOGLI BI OTKRITI DA IM UGOVOR, VALUTA ILI NAPLATA PUCAJU UPRAVO U TRENUTKU KADA IM NAJVIŠE TREBAJU.



5

PODACI SU NOVA
PUTOVNICA PROIZVODA

**ESG JE BIO SIMBOL ODGOVORNOSTI, REPUTACIJSKE IZVRSNOSTI,
LICENCA ZA RAST. SUTRA?**

**IZVOR SUKOBA, OVISNO O TOME GDJE POSLUJETE:
U SAD-U JE POLITIČKA META DOK JE U EUROPI REGULATORNI
IMPERATIV.**

**NA JEDNOM VAS TRŽIŠTU ŠTITI, NA DRUGOM VAS IZLAŽE
BOJKOTU. TO VIŠE NIJE NEUTRALAN TEREN.**

TRENJE JE PRILIKA

DRŽAVNA EKONOMIJA - PREMIJA STRATEŠKE RELEVANTNOSTI

FRAGMENTACIJA - PREMIJA POUZDANOG PODRIJETLA

SIGURNOST IZNAD EFIKASNOSTI - PREMIJA OTPORNOSTI

FINANCIJSKA FRAGMENTACIJA - PREMIJA SIGURNE NAPLATE

ESG, CBAM, PODACI - PREMIJA DOKAZIVOSTI

5 PODRUČJA S NAJVEĆOM IZVOZNOM LOGIKOM

1. **EU REINDUSTRIJALIZACIJA:** Komponente, strojevi, metaloprerađivački proizvodi, industrijski servisi, održavanje...
2. **ENERGETIKA I ELEKTRIFIKACIJA:** Mreže, oprema, transformatori, upravljanje energijom, industrijska učinkovitost, infrastruktura...
3. **OBRANA, SIGURNOST I DUAL-USE:** Zaštitna oprema, senzori, komunikacije, infrastruktura, sigurnosni sustavi, dronovi i anti-dron rješenja...
4. **REGULIRANI PROIZVODI VISOKE POUZDANOSTI:** Farmacija, medicinski proizvodi, prehrambeni sastojci, funkcionalna hrana, specijalizirana industrijska roba...
5. **B2B ZNANJE UGRAĐENO U PROIZVOD:** Softver, automatizacija, projektiranje, industrijski dizajn, upravljanje kompleksnim procesima...



POLITIČKI RIZICI U POSLOVANJU

OD PRIJETNJE DO OTPORNOSTI



DOMAGOJ JURIČIĆ

Politički rizici | Geopolitika | Otpornost poslovanja

MKPS